МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕАТРАЛЬНО-СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО ПРИКАРПАТТЯ

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.03 «Хореографія»
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативних мистецтв
за спеціалізацією (Хореографічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 01 від «26» серпня 2026 р.

м. Івано-Франківськ - 2026

Розробник:

Карпаш Оксана Мирославівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри сценічного мистецтва і хореографії навчально-наукового інституту мистецтв.

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 01 від «26» серпня 2026р.

Завідувач кафедри: Надія КУКУРУЗА

Загальна інформація	
Назва дисципліни	Театрально-сценічне мистецтво Прикарпаття
Рівень вищої освіти	Магістр
Викладач (-і)	Карпаш Оксана Мирославівна
Контактний телефон викладача	+380680504803
E-mail викладача	oksana.karpash@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться згідно графіку, у т.ч. шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі онлайн

Анотація до курсу

Запропонований курс **«Театрально-сценічне мистецтво Прикарпаття»** побудований відповідно до програми навчальної дисципліни для студентів магістратури спеціалізації В6.01 «Сценічне мистецтво». Програма враховує актуальні виклики сучасної вищої школи, зокрема переорієнтацію професійної підготовки на студента як активного суб'єкта навчально-педагогічного процесу: здатного планувати власну освітню траєкторію, оцінювати альтернативні шляхи розвитку, опановувати методи пошуку нових знань та формувати гуманістичні компетентності майбутнього фахівця.

Особлива увага в курсі приділяється організації педагогічного супроводу студентів у процесі вивчення індивідуальних здібностей майбутніх акторів, режисерів та педагогів, а також можливостям їхньої інтеграції у навчально-виховну практику. Майбутній фахівець театрально-мистецької освіти розглядається як активний суб'єкт діяльності, носій ініціативи, здатний до самопізнання, самовиховання та творчого самовираження.

Курс передбачає вивчення історико-культурних особливостей театрального процесу Прикарпаття, специфіки локальних театральних практик, регіональної сценографії, жанрово-стильових моделей постановок та взаємодії з місцевою аудиторією. Таке поєднання теоретичних і практичних аспектів забезпечує формування у студентів системного розуміння регіональної театральної традиції як складової національної культури та сучасних театральних практик.

Мета та цілі курсу

Метою навчального курсу є системне вивчення історико-культурних витоків, етапів становлення та сучасних тенденцій розвитку театрально-сценічного мистецтва Прикарпаття, а також формування у здобувачів здатності до наукового осмислення регіональних театральних процесів у контексті загальноукраїнського та європейського культурного простору.

Завдання:

- проаналізувати основні етапи розвитку театрального мистецтва Прикарпаття в історичній ретроспективі;
- охарактеризувати діяльність провідних театральних осередків регіону та їх репертуарну політику;
- визначити внесок видатних театральних діячів Прикарпаття у розвиток національної сценічної культури;
- дослідити специфіку театрально-фестивального руху регіону;
- окреслити сучасні тенденції розвитку театрально-сценічного мистецтва, зокрема інноваційні та деколонізаційні процеси;
- сформувати навички наукового аналізу та інтерпретації театральних

Компетентності

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.

ЗК 14. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

К20. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів.

К24. Здатність брати участь у громадських дискусіях, пов’язаних з питаннями історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій його розвитку.

К26. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій в т.ч. і на міжнародному рівні.

Програмні результати навчання

ПР01. Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.

ПР05. Вміти здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.

ПР10. Вміти застосовувати й удосконалювати навички міжособистісної взаємодії.

ПР20. Вміти орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

ПР25. Брати участь у розробці й реалізації просвітницьких проєктів, спрямованих на популяризацію історичних досягнень українського й світового сценічного мистецтва, пропагувати високохудожні витвори сучасного мистецтва.

Результати навчання

У результаті вивчення навчального курсу «Театрально-сценічне мистецтво Прикарпаття» студент буде вміти:

- аналізувати основні етапи розвитку театрального мистецтва Прикарпаття в історичному та культурному контекстах;
- характеризувати діяльність провідних театральних осередків регіону та їхній внесок у формування національної сценічної культури;
- інтерпретувати творчий доробок визначних діячів театру, пов’язаних із Прикарпаттям;
- здійснювати порівняльний аналіз регіональних і загальноукраїнських театральних процесів;
- досліджувати особливості театрально-фестивального руху регіону;
- визначати сучасні тенденції розвитку театрально-сценічного мистецтва Прикарпаття, зокрема інноваційні та деколонізаційні стратегії;
- застосовувати методи наукового аналізу та критичного осмислення театральних явищ;
- презентувати результати дослідження у формі доповідей, есе, наукових повідомлень;
- аргументовано оцінювати роль театрального мистецтва Прикарпаття у формуванні культурної ідентичності регіону;
- використовувати набуті знання у професійній діяльності в галузі театрального мистецтва та мистецької освіти.

Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні	10
самостійна робота	60
	90

Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
I	В6 Перформативні мистецтва	V	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1.Театральне мистецтво Прикарпаття: історичний та сучасний контекст	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	5	Вересень
2. Етапи розвитку театрального мистецтва Галичини.	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	3	Вересень
3. Корифеї галицького театру: творчі здобутки та вплив на сценічну культуру	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	2	Вересень
4. Гуцульський театр Гната Хоткевича: історія, традиції та художні особливості	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	5	Вересень
5. 5. Івано-Франківський національний академічний драматичний театр імені Івана Франка: історія в контексті деколонізації, репертуар, гастрольна діяльність та ключові діячі	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	3	Жовтень

6. Івано-Франківський академічний обласний театр ляльок імені Марійки Підгірянки: історія, репертуар, гастролі та персоналії	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	2	Жовтень
7. Коломийський академічний обласний український драматичний театр імені Івана Озаркевича: історія, репертуар, гастрольна діяльність та визначні діячі	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	5	Жовтень
8. Театральні фестивалі Івано-Франківщини: участь регіональних театрів у всеукраїнських та міжнародних мистецьких подіях	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	5	Жовтень
9. Видатні театральні діячі, уродженці Прикарпаття: біографії та внесок у розвиток сценічного мистецтва	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	4	Листопад
10. Сучасні тенденції розвитку театрального мистецтва регіону: інновації, молодіжні проєкти та інтеграція	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	2	Листопад

локальної традиції у сучасний театр.					
Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника і Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.docx.pdf. Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS. Шкала оцінювання: національна та ECTS Оцінка для заліку 90 – 100 A відмінно зараховано 80 – 89 B добре зараховано 70 – 79 C добре зараховано 60 – 69 D задовільно зараховано 50 – 59 E задовільно зараховано 26 – 49 FX незадовільно не зараховано з можливістю повторного складання 0-25 F незадовільно не зараховано з обов'язковим повторним курсом Лекція – 20 балів Практичне заняття – 20 балів Самостійна робота – 6 балів Індивідуальні заняття – 4 балів Іспит – 50 балів Підсумкова оцінка – 100 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання іспиту допускаються студенти, які за результатом змістового модуля набрали не менше як 25 балів.				
Самостійна робота	Теоретичний матеріал, письмові завдання, тестові завдання.				
Вимоги до самостійної роботи	Для самостійної роботи студентів				

	пропонуємо опрацювання додаткової літератури з питань курсу.

Політика курсу

Курс «Театрально-сценічне мистецтво Прикарпаття» спрямований на формування у студентів системних знань про історичні витоки, етапи становлення та сучасні тенденції розвитку театрального мистецтва регіону, а також на розвиток умінь наукового аналізу, інтерпретації та критичного осмислення регіональних сценічних процесів. Особлива увага приділяється дослідженню творчої діяльності провідних театральних осередків, персоналій та фестивального руху Прикарпаття в контексті загальноукраїнського культурного простору.

Програма дисципліни інтегрує знання з історії театру, культурології, мистецтвознавства та регіональних студій і сприяє формуванню у здобувачів здатності до комплексного аналізу театральних явищ, визначення їх соціокультурного значення та застосування набутих знань у професійній діяльності в галузі сценічного мистецтва та мистецької освіти.

Зміст дисципліни охоплює теоретичні й практичні аспекти викладання фахових дисциплін у середній та вищій школі, передбачає 90 годин (з них 30 годин практичних занять і 60 годин самостійної роботи) та надає 3 кредити ECTS.

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Теорія і практика сучасних напрямів світового театру» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво. Завдання курсу передбачають підготовку майбутнього фахівця за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, тому невід'ємно пов'язані з іншими дисциплінами, що передбачені навчальним планом: дисципліни «Акторська майстерність та основи режисури» «Мистецтво художнього слова», «Педагогіка вищої школи», «Теорія і практика сучасних напрямів світового театру», «Методика викладання фахових дисциплін у середній та вищій школі», «Сучасні інформаційні технології», «Менеджмент в соціокультурній діяльності».

Курс «Теорія і практика сучасних напрямів світового театру» спрямований на формування у студентів системного розуміння сучасних театральних практик та напрямів у глобальному культурному контексті. Дисципліна передбачає всебічне вивчення історичних передумов розвитку театру XX–XXI століть, його еволюції, актуальних тенденцій та ролі сучасного театру у формуванні мистецьких стратегій, культурної комунікації та професійної мобільності митців.

Програма курсу охоплює теоретичні та практичні аспекти дослідження сучасних театральних напрямів, аналіз їх типології, художніх концепцій, жанрово-стильових особливостей і соціокультурних функцій. Особлива увага приділяється сучасним національним і міжнародним театральним практикам, їхньому впливу на розвиток сценічного мистецтва, інтеграцію культурних традицій, міждисциплінарним експериментам та формуванню

професійних компетенцій митців.

Вивчення дисципліни сприяє розвитку аналітичного мислення, здатності до культурологічного та мистецтвознавчого аналізу, а також формуванню у студентів цілісного бачення сучасних театральних процесів, тенденцій розвитку світового театру та їх взаємодії з аудиторією й культурним середовищем.

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі заліку, що визначається результатами поточного контролю під час практичних та семінарських занять, виконанням індивідуальних завдань (рефератів, аналітичних есе), а також застосуванням набутих знань і вмінь. Залік може включати усне опитування або перевірку знань, що відображає ступінь засвоєння студентами навчального матеріалу та практичних компетентностей у сфері сучасного світового театру.

Академічна доброчесність. Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція) у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника 34-05 Положення про запобігання академічному плагіату, метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчальних, науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування в Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності 34-03 ПОЛОЖЕННЯ про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаникав якому зазначаються права та обов’язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи; Кодексі честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) Нова редакція Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету» Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять. Відвідування занять є важливим складником освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацювання теоретичного матеріалу, стосовного тематики курсу – у формі індивідуальних самостійних робіт.

Неформальна освіта. Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf

Рекомендовані платформи: Платформи для вдосконалення навичок і саморозвитку | Міністерство освіти і науки України.

Рекомендована література

Базова:

1. Бурдуланюк Г. Український театр на Прикарпатті у другій половині XIX – на початку XX ст. // Галичина. – 2004. – №10. – С. 242-247.
2. Горак Я. До історії становлення українського театру в Галичині // Дзвін. – 2001. – №7. – С. 106-111.
3. Грицан А. Бурхливі оплески завершували кожну дію: До 140-річчя українського театру в Галичині. – 2004. – 6 квіт.
4. Затварська Р. Корифеї галицьких театрів. – Коломия: Вік, 1997. – 87 с.
5. Культурне життя в Україні. Західні землі. Документи і матеріали. Т.1. 1939–1953. – К.: Наук. думка, 1995. – 749 с.
6. Луговик І. Перший народний театр: [Про галицьке театр. т-во „Руська бесіда", створений у 1864 р.] // Зоря. – 1990. – 13 верес.
7. Морозюк В. Галицький театр імені Івана Тобілевича в м. Коломиї // Перевал. – 1998. – №2. – С. 172.
8. Морозюк В. Микола Садовський і Галичина // Перевал. – 1998. – №4. – С. 124-130.
9. Морозюк В. „Місто, яке дихало театром": [З життя галицької Мельпомени, або до історії галицького театру у хронології та іменах] // Новий час. – 1995. – 18 листоп.
10. Передрук В. Історія театру рік за роком : [про кн. Р. Затварської з історії театру] // Світ молоді. 2003. 4 січ.
11. Пилипчук Р. Початки українського шкільного театру в Галичині. – Л., 1998. – С. 465-473.
12. Пилипчук Р. Становлення української театрально-естетичної думки і театральної критики в Галичині й на Буковині у 60-х роках XIX ст. // Зап. НТШ. Т.CCXLV: Праці Театрозн. коміс. – Л., 2003. – С. 84-115.
13. Полякова І. Діяльність українського Народного Театру ім. Івана Тобілевича [у Станіславові] // Вісн. Прикарпат. ун-ту: Мистецтвознав. Вип. VI. – Івано-Франківськ, 2004. – С. 51-63.
14. Полякова І. Особистості музично-театрального руху в Галичині періоду кінця XIX – 30-х років XX ст. // Вісн. Прикарпат. ун-ту: Мистецтвознав. Вип. 3. – Івано-Франківськ, 2001. – С. 122-131.
15. Рассадіна Л. Театр великого Каменяра // Прикарпат. правда. 2002. 4 квіт.
16. Садовський М. Мої театральні згадки. – К.: Держ. вид-во образотвор. мист. і муз. літ., 1956. – 203 с.

17. Степанюк Б. Під егідою Мельпомени // Вперед. 2006. 3 берез.
18. Театр ім. Івана Франка у Станіславові : [про вистави театру 1943 р.] // Новий час. 1994. 17 груд.
19. Тимінський Б. Мандрували містами артисти: [З історії театрального руху в Коломиї] // Прикарпат. правда. – 1998. – 14 листоп.
20. Тимінський Б. Озаркевич з «Наталкою» не прогадав: [До 145-річчя заснування в Галичині першого світського театру і першої театральної вистави в Коломиї] // Прикарпат. правда. – 1993. – 9 черв.
21. Тихойко З. Діяльність українського професійного театру в Галичині // Рукописна україніка у фондах ЛНБ ім. В. Стефаника. – Л., 1999. – С. 519-528.
22. Харитон В. Театрал у священній рясі став основоположником галицького театру: [Про заснування Коломийського театру І. Озаркевичем] // Галичина. – 1998. – 17 листоп.
23. Християнський драматург українського театру: [Про письм., вид., драматурга, журналіста еміграції (США) Григорія Лужницького (1903–1990). Постановки його п'єс у Станіславі, Коломиї] // Зах. кур'єр. – 1997. – 31 січ.
24. Чайковський А. Причинок до історії руcько-народного театру в Галичині // Чайковський А. Спогади. Листи. Дослідження. Т.1. – Л., 2002. – С. 190-196.
25. Чарнецький С. Театр. Початки галицького театру // Чарнецький С. Історія української культури / За ред. І. Крип'якевича. – К., 1993. – С. 675-690.
26. Чарнецький С. Театр: [Про Галицький театр 40-х рр. XIX ст.] // Чарнецький С. Історія української культури / За ред. І. Крип'якевича. – К., 1994. – С. 604-619.
27. Шеремет О. Життя, віддане сцені: [Про театр І. Тобілевича, заснований у 1911 р. у Станіславові і реж. В. Блавацького] // Єдність. – 2003. – 20 трав.
28. Шицький Р. Зародження театру в Галичині // Галиц. старовина. – 1994. – №2. – С. 45-48.
29. Як усе було колись : коротка історія обласного музично-драматичного театру в іменах // Зах. кур'єр. 1999. 24 груд.
30. Яремко Р. Повернуто назавжди: [В Україні видано театрознавчі праці Г. Лужницького] // Визвол. шлях. – 2004. – №12. – С. 107-108.
31. Ярош Я. Дещо про театр в Коломиї // Агро. – 1992. – 23 квіт.

Рекомендована:

32. Веселовська Г. І. Більше ніж театр: Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка (2001–2012) : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012.
33. Захаревич М. Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка: динаміка соціокультурних перетворень (1920–2001) : монографія. Київ : Мистецтво, 2002.

34. Клековкін А. Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів : навч. посіб. Київ : Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого, 2001.
35. Matvieieva K. Traditions background in the Ukrainian professional theatre // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. 2020. № 3(1). С. 45–52.
36. Matvieieva K. Repertoire tradition of the Ukrainian drama theatre // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. 2021. № 4(1). С. 37–44.
37. Енциклопедія сучасної України : у 30 т. / редкол.: І. М. Дзюба (голова) та ін. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001–2023.
38. Грицак Я. та ін. Нариси з історії українського театру. Львів : Світ, 2006.
39. Українське сценічне мистецтво: актуальність питань інтеграції у світовий культурно-мистецький простір XXI сторіччя : зб. матеріалів наук. конф. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023.

Інтернет-джерела:

40. Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка : офіційний сайт. URL: https://www.dramteatr.if.ua (дата звернення: 28.02.2026).
41. Івано-Франківський академічний обласний театр ляльок ім. Марійки Підгірянки : офіційний сайт. URL: https://if.puppet.org.ua (дата звернення: 28.02.2026).
42. Коломийський академічний обласний український драматичний театр ім. Івана Озаркевича : офіційний сайт. URL: https://kolomyya.theatre.ua (дата звернення: 28.02.2026).

Викладач: **Оксана КАРПАШ**